

Prime audiții în festivalul Țineta Muzicală 2016

Printre atâtă ofertă culturală sezoniere, panoramata on-line consumatorului de cultură, unele deosebit de incitante, serile celei de-a opta ediție a festivalului **Țintea Muzicală** (derulat între 1 și 5 iulie) au reușit să se impună atenției anul acesta, nu doar prin conceptul atractiv tradus prin titulatura *“Vă place... Spania?”*, ci și prin includerea, în rândul personalităților interpretative prezente pe afiș, a unui duo instrumental inedit. În periplul muzical București-Băicoi-Ploiești ce și-a propus să înlăture ipoteticele “granițe” ale interferențelor culturale dintre capitală și o zonă a țării (poate) mai puțin privilegiată din punct de vedere artistic, **Țintea Muzicală 2016** a reunit, pe cele trei scene de concert ale festivalului (sala „Auditorium” a UNMB, Casa de Cultură din Liliesți-Băicoi și Biserica romano-catolică „Cristos Rege” din Ploiești), alături de duo-ul deja menționat, nouă soliști, un cvartet de viori - Alegria, și unul de chitare - Passion, în interpretarea cărora am putut audia atât pagini afiliate stilurilor baroc și romantic, cât și o sumă de creații contemporane.

De aproape un deceniu, de când s-a născut și ideea de a combina clavecinul cu acordeonul, Sonja Leipold și Christoph Hofer – respectiv duo Ovocutters – s-au decis să-și angreneze resursele în valorificarea și extinderea repertoriului contemporan, comisionând lucrări compozitorilor din întreaga Europă (și nu numai), în dorința de a le interpreta în primă audiere absolută. Dedicată parfumului meridional specific tipologiei melodico-ritmice dar și particularităților timbrale ale muzicii spaniole, ediția *“Vă place... Spania?”* a festivalului **Țintea Muzicală** și-a propus, în egală măsură, să și provoace, prin prezența acestei mixturi instrumentale extrem de interesante clavecin-acordeon, imaginația compozitorilor. Au răspuns la această provocare și, totodată, dorinței duo-ului Ovocutters de a explora dezvoltarea sonorităților actuale prin demersuri componistice originale, creatori precum Adina Dumitrescu, Wolfgang Liebhart, Laura Manolache, Dana Cristina Probst și Ming Wang ale căror piese, redată în primă audiere absolută (cu excepția celei a Danei Probst – primă audiere românească), au pus în lumină atuurile expresive ale fiecăruia dintre cele două instrumente.

A *TRE* pentru acordeon, clavicin și pian de Adina Dumitrescu s-a ancorat, prin juxtapunerea și suprapunerea unor microstructuri modale fragmentate pe un ritm cvasi-ostinat, în configurarea metaforică a unui posibil flamenco (adăugând, în acest scop, clavicinului și funcția unui instrument de percuție). În replică, piesa lui Wolfgang Liebhart, *REV UP*, pentru acordeon și clavicin a fost gândită pe principiul accelerării tempoului, melodica – încadrabilă într-un minimalism gestual – fiind completată

de o anume teatralitate a mișcărilor corpului și picioarelor, a căror simbolistică rememorează, până la punctul final, același temperamental flamenco. *Hommage a Manuel de Falla* pentru clavecin solo aparținând Laurei Manolache a conturat personaje multiple ce evoluează în paralel; nu lipsește de aici puntea stilistică între baroc (de a cărui imagine se leagă însăși funcționalitatea instrumentală a clavecinului) și contemporaneitate prin intermediul ornamenticii grefate pe un ritm rubato, trilurile evoluând către cascade sonore etalate cu virtuozitate dar și cu grația discretă ce a marcat întreaga creație a lui Manuel de Falla, influențată de conjuncția dintre impresionism și stilul neoclastic. *Alegria* pentru acordeon și clavecin a Danei Cristina Probst a reprezentat una din variantele de ritm ale stilului flamenco speculată cu eleganță și rafinament într-un tempo rapid, ce-a evidențiat, în cadrul cuplului perfect

sincronizat al celor două instrumente, subtilitatea creionării discrete a liniilor melodice alternând cu repetitivitatea structurilor armonice. Pornind de la conceptul de descriptivism sonor, cele două părți ale lucrării *Gaudi's Contour* pentru acordeon și clavecin de Ming Wang - *Sagrada Familia* (din 1882 până azi) și *Casa Batllo* (1877) - au adus în prim plan corespondența vizual-fonică dintre variatele culori ale clădirilor și diferitele posibilități de combinare a modurilor care pot fi construite pe fiecare sunet, corespondență bazată pe ideea de contrast, de alternanță a stărilor, de relevare a unui veritabil arsenal efectologic, propriu ambelor instrumente. În fine, ultima partitură în primă audiție absolută din programul festivalului, *Ritualul tăcerii* pentru bas electric și mediu

electronic de Sebastian Dumitrescu (în interpretarea autorului) s-a axat pe ideea echivalenței dintre repetiție și ritual, reliefând efectul produs asupra percepției umane de către repetitivitatea pulsației ritmice potențial investită cu semnificații rituale.

Și pentru că anul acesta ne-au plăcut nu doar... Spania, ci și creațiile contemporane influențate de spiritul culturii spaniole, așteptăm cu interes viitorul concept al manifestării care ne va prilejui din nou, sperăm, contactul cu personalități din elita europeană a artei sunetelor, interpreți și compozitori ispitiți de noi provocări conceptuale.

Loredana BALTAZAR

Duo-ul acordeon – clavicin în centrul atenției la workshop-ul de compoziție și interpretare

Având ca principal invitat un duo mai puțin obișnuit – acordeon - clavicin, ediția a opta a Festivalului Țîntea Muzicală a oferit compozitorilor și interpreților și un workshop centrat pe problematica acestei combinații

neobișnuite. Workshop-ul, desfășurat sâmbătă 2 iulie în sala Auditorium a UNMB, a fost susținut, pe de o parte, de membrii duo-ului Ovocutters din Austria – Christoph Hofer, acordeon și Sonja Leipold, clavecin –, iar pe de altă parte de compozitorii care, la invitația festivalului, au scris lucrări pentru acest duo: Adina Dumitrescu - *A TRE*, Wolfgang Liebhart - *REV UP*, Laura Manolache - *Hommage à Manuel de Falla*, Dana Cristina Probst - *Alegría* și Ming Wang - *Gaudi's Contour*. Astfel, alăturarea insolită a celor două instrumente a putut fi privită și comentată atât din perspectiva interpreților, cât și din aceea a compozitorilor.

Cei doi muzicieni austrieci au arătat cum, în ciuda deosebirilor evidente, între cele două instrumente există și similitudini care pot constitui un bun punct de plecare pentru cei care se încumetă să abordeze componistic această pereche instrumentală. O primă caracteristică ar fi lipsa diferențelor de culoare la trecerea dintr-un registru în altul, lipsă compensată de registrație - desigur, mult mai bogată la acordeon –, dar și de existența posibilității de variație timbrală (și simultan de intensitate) la nivelul fiecărui manual în parte la clavecin sau a fiecărui grup de butoane (stânga – dreapta) la acordeon. Un alt aspect comun, privind de această dată prin perspectivă istorică, ar fi intrarea destul de recentă a ambelor instrumente în zona de interes a compozitorului contemporan, dată fiind umbra în care și clavecinul, și acordeonul au stat până acum – clavecinul ca instrument cumva subestimat, neînțeles, prea strâns legat de muzica veche, iar acordeonul ca instrument „bun la toate”, marginalizat tocmai prin neapartenența lui

într-o relație directă, fie cu câte un artist și opera sa, precum Antoni Gaudi sau Manuel de Falla, fie cu un aspect caracteristic al muzicii peninsulei iberice, precum ritmul, însoțit chiar și de elemente de coregrafie specifice flamenco-ului.

Reușita workshop-ului din acest an a fost cu atât mai îmbucurătoare, cu cât publicul care a asistat într-un număr mare la discuții nu a fost alcătuit numai din compozitori și interpreți, ci și din iubitori de concerte, care, astfel, au putut audia pregătiți programul ce a urmat. Este și scopul manifestărilor organizate de Țintea Muzicală, festival care aduce împreună muzica clasică și cea contemporană, încercând de fiecare dată să facă vizibile firele, pentru mulți adânc ascunse, care leagă muzica secolului XXI de cea a secolelor trecute sau de alte genuri.

Dana Cristina PROBST

Festival Internațional de Muzică Clasică și Contemporană ȚINTEA MUZICALĂ, a VIII-a ediție - iulie 2016

A devenit deja o frumoasă tradiție ca în primele zile ale lunii iulie, începând din anul 2009, publicul iubitor al mării și adevăratei muzici din București, Țintea-Băicoi, Ploiești etc, să fie invitat a participa la importante manifestări muzicale în cadrul Festivalului Internațional de Muzică Clasică și Contemporană ce poartă un nume de referință – ȚINTEA MUZICALĂ.

Este o lăudabilă inițiativă a celor două cunoscute fiice ale renumitului inginer Gheorghe Teodorescu - din interesanta așezare urbană prahoveană Țintea - parte din administrația orașului Băicoi (din 1968): Dana - căsătorită Probst și stabilită, cu domiciliul din anul 1994 în vestita metropolă a muzicii europene Viena și Adina - căsătorită Dumitrescu, care continuă activitatea în orașul Tempere din Finlanda.

Manifestând o evidentă chemare pentru studiul artei sonore, cele două surori Dana și Adina Teodorescu au absolvit, cu brio, Universitatea Națională din București și s-au afirmat constant în țară și peste hotare în calitate de compozitoare, pianiste și profesoare - unanim apreciate de public și presa de specialitate atât din țările respective dar și din alte zone europene.

Încă de la prima ediție, această manifestare muzicală de rezonanță națională și internațională și-a propus să promoveze - prin concerte camerale, recitaluri, sesiuni de comunicări și referate, simpozioane, mese rotunde etc, valorile perene ale muzicii clasice și contemporane românești, precum și cele mai reprezentative opusuri semnate de nemuritori compozitori din marile epoci și școli muzicale europene și de peste ocean.

Actuala ediție - a VIII-a, după cum notează organizatorii „și-a îndreptat atenția către spațiul muzical și cultural spaniol - un spațiu pe cât de viu colorat, pe atât de nuanțat și de divers. Instrumentele prezente la această ediție s-au grupat în jurul duo-ului clavecin-acordeon, o combinație aparte de vechi și nou, cu resurse deja probate în muzica Barocului (în ceea ce privește clavecinul), și care așteaptă a fi puse în valoare de creațiile contemporane.”.

Sonja Leipold, Christoph Hofer

clară al un gen anume de muzică. Acest teren prea puțin probat pe care este invitat să intre creatorul zilelor noastre poate trezi un interes deosebit în căutătorul de sonorități noi și detalii tehnice inedite.

A fost și cazul celor cinci compozitori amintiți mai sus, care au scris lucrări pentru aceste instrumente în diferite variante, plecând de la clavecin solo (Laura Manolache), trecând prin duo (Wolfgang Liebhart, Dana Cristina Probst, Ming Wang) și până la combinația de trei claviaturi - clavecin, acordeon și pian (Adina Dumitrescu). Din prezentările făcute în cadrul workshop-ului și în urma audierii pieselor în concert au rezultat, în mare, două tipuri de abordare din partea compozitorilor: pe de o parte insistența pe parametrul *ritm* în cazul lucrărilor *A TRE*, *REV UP* și *Alegría*, iar pe de altă parte folosirea cluster-ului ca principal element de vocabular în *Hommage à Manuel de Falla* și *Gaudi's Contour*. Trebuie amintit faptul că toți cei invitați anul acesta să scrie noi piese pentru festivalul Țintea Muzicală au ținut cont de tema ediției care a fost centrată pe spațiul muzical și cultural spaniol. Lucrările s-au plasat